Gemeente Bergen op Zoom

Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

Uw kenmerk		Ons kenmerk	U25-001900	Datum	16 april 2025
Uw brief		Beh. door		Doorkiesnr.	
Onderwerp:	Toezegging commissie Mens, Maatschappij en Vrij Tijd d.d. 8 april 2025 over financiële impact RBL	Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling,	Bijlage(n)	

Beste leden en burgerleden van de gemeenteraad,

Tijdens de commissiebehandeling over de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) West-Brabant heeft uw raad gevraagd naar de financiële gevolgen van het uittreden en afschalen van enkele deelnemende gemeenten. De wethouder heeft toegezegd u hierover vóór de raadsvergadering van 17 april te informeren. Hieronder geven wij u een toelichting.

1. Opbouw van de gemeentelijke kosten
De gemeentelijke bijdrage aan het RBL is gebaseerd op het aantal jongeren tussen de 5 en 23 jaar per gemeente (peildatum 1 januari 2023, bron: CBS Statline). Het percentage jongeren per gemeente, ten opzichte van het totaal in de regio, wordt vermenigvuldigd met de totale kosten van de basisdienstverlening (niveau 1).

Volgens de begroting 2025 bedragen de totale kosten voor niveau 1: € 2.821.056. Deze kosten zijn als volgt opgebouwd:

Kostenpost	Bedrag €
Personeel	2.181.906
Inhuur	152.733
JeugdVolgSysteem	227.966
Huisvesting en facilitair	198.740
Overige lasten	59.711
Totaal	**2.821.056**

Deze kosten zijn noodzakelijk voor de uitvoering van de leerplichtadministratie en de ondersteunende taken van het RBL. Op basis van deze totale kosten is voor 2025 de gemeentelijke bijdrage van Bergen op Zoom begroot op € 69.026. De gemeente neemt deel op dienstverleningsniveau 1.

2. Wijzigingen per 1 augustus 2025
Per 1 augustus 2025 verandert de samenstelling van de GR:

- De gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau treden uit.

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
Contact: www.bergenopzoom.nl

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Bergen op Zoom, gemeente op de Brabantse Wal

- De gemeenten Etten-Leur, Rucphen en Zundert schalen af van niveau 2 naar niveau 1.

Deze gemeenten leverden tot nu toe een hogere bijdrage vanwege hun deelname op niveau 2 (uitgebreidere dienstverlening).

3. Financiële gevolgen voor overblijvende gemeenten, inclusief Bergen op Zoom

De vaste kosten van het RBL blijven grotendeels gelijk. Door het uittreden van twee gemeenten en het afschalen van drie andere gemeenten, moeten deze kosten opnieuw verdeeld worden over de overblijvende deelnemers.
De extra kosten die hierdoor ontstaan – de zogenoemde frictie- en desintegratiekosten – worden (ook nu al) betaald door de uittredende en afschalende gemeenten. Zij betalen hiervoor een financiële compensatie, zoals vastgelegd in de gewijzigde GR.
Toch heeft de herverdeling van de vaste kosten ook gevolgen voor de overblijvende gemeenten:

- Gemeenten die deelnemen op niveau 1, zoals Bergen op Zoom, gaan iets meer bijdragen dan voorheen.
- Gemeenten die op niveau 2 blijven deelnemen, worden zwaarder getroffen, omdat zij ook blijven betalen voor de extra dienstverlening.

Vooruitlopend op de behandeling van de ontwerpbegroting 2026 van het RBL (verwacht in juni), kunnen wij u het volgende melden over de bijdrage van Bergen op Zoom.
In de oorspronkelijke begroting 2025 was de bijdrage voor dienstverleningsniveau 1 vastgesteld op € 69.026. In de ontwerpbegroting 2026 is dit bedrag bijgesteld naar € 69.656. Dit betekent een stijging van € 630, oftewel ongeveer 0,91%. De dienstverlening blijft daarbij ongewijzigd op niveau 1 (leerplichtadministratie).
Zodra de definitieve cijfers beschikbaar zijn, informeren wij u hierover.

4. Uittredingsregeling en financiële compensatie

In de gewijzigde GR is een duidelijke financiële regeling opgenomen voor gemeenten die uittreden:

- 100% van de jaarbijdrage in het jaar van uittreding
- 66% in het eerste jaar daarna
- 33% in het tweede jaar
- 0% in het derde jaar

Omdat uittreding per 1 augustus 2025 plaatsvindt, wordt in het eerste jaar slechts 42% van de jaarbijdrage in rekening gebracht (voor augustus t/m december). De totale compensatie komt daarmee uit op 142% van een jaarbijdrage.
Daarnaast is opgenomen dat uittredende gemeenten zich moeten inspannen om eventueel boventallig geworden personeel (niveau 2) over te nemen.

N.B. De voorgestelde nieuwe uittredingsregeling en financiële compensatie gaan pas in werking nadat de raden van de deelnemende gemeenten hun zienswijze hebben uitgebracht en het bestuur definitief heeft besloten over de voorgestelde wijzigingen, en dit besluit heeft gepubliceerd. Deze regeling en compensatie zijn dus niet van toepassing op de uittreding van twee gemeenten en de afschaling van drie gemeenten per 1 augustus 2025.

5. Belang van tijdige besluitvorming

De voorgestelde wijziging van de GR is administratief en procedureel noodzakelijk. Met het vaststellen van de gewijzigde GR-tekst wordt juridisch vastgelegd:

- Welke gemeenten vanaf 1 augustus 2025 deelnemen,
- Op welk dienstverleningsniveau,
- Onder welke financiële en organisatorische voorwaarden.

Een tijdige besluitvorming voorkomt bestuurlijke onduidelijkheid en legt een stabiele basis voor voortzetting van de samenwerking binnen het RBL. (Sub)regionaal is afgestemd dat er geen zienswijze wordt ingediend op de gewijzigde GR-tekst.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

secretaris,

J. Perfors

burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
Contact: www.bergenopzoom.nl

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Bergen op Zoom, gemeente op de Brabantse Wal